

Berlins fald 1945 – Med danske øjenvidneskildringer

Titel: Berlins fald 1945 – Med danske øjenvidneskildringer

Forfatter: Frank Bøgh

Forlag: Gads forlag

Sider: 275

Pris: 299,95 kr.

...

Berlins fald 1945 – Med danske øjenvidneskildringer er en usædvanlig bog, da forfatteren, Frank Bøgh, afgik ved døden i 2022, inden bogen var færdig. Der er et forord ved Therkel Stræde, lektor i tysk samtidshistorie ved Syddansk Universitet. Desuden en prolog ved Carsten Meedom, der tidligere har hjulpet forfatteren med bogudgivelser. Frank Bøgh (1942-2022) er tidligere kriminalassistent og har udgivet flere bøger om danskere i tysk krigstjeneste og har interviewet disse personer. Det er åbenbart, når man læser afsnittene, at Frank Bøgh har skabt en god stemning, hvor de interviewede gerne har villet tale.

Det ligger også ganske klart, at forlaget ikke har villet glorificere gamle SS-folk. Undertitlen til forordet er "Folkedrabstroppernes endeligt – De danske SS-frivillige i Det Tredje Riges sammenbrud". Ledende SS-officerer havde allerede i 1943 fortalt dem, at de skulle fokusere på deres frontoplevelser og se sig som kæmpende mod kommunismens og de asiatiske horder samt fortie de folkeretsforbrydelser de havde begået samt den tid, hvor de havde bedrevet terror i baglandet. Det er umuligt at forestille sig, at danske SS-soldater med 3 til 4 års tjeneste i 1945 ikke havde været involveret i krigsforbrydelser. I 1945 var jøder, sigøjnere og kommunister for længst udryddet og kun overlevelseskamp tilbage. De tyske styrker på øst- og vestfronten var pressede og ikke mindst SS-soldater blev sjældent taget til fange, men skudt på stedet. Ikke-tyske SS-soldater havde heller ikke rigtigt noget sted at flygte hen og derfor kæmpede mange danske (og andre ikke-tyske) SS-soldater til det allersidste i Berlin i 1945. De vidste også godt, at de ikke var velkomne hjemme i Danmark. De fleste blev straffet ved hjemkomsten, men der har aldrig været en undersøgelse af de forbrydelser, de begik i tysk krigstjeneste.

Det operative bagtæppe er de sovjetiske operationer, der begynder den 11. januar 1945 og slutter ved Tysklands kapitulation den 9. maj 1945. Den 1. januar havde Tyskland kontrol over Norge, Danmark, Nordvest Holland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Østrig, Ungarn, Jugoslavien og Norditalien ned til Firenze. Et relativt stort område samt betydelige styrker. Problemet var, at de Allierede havde en betydelig overlegenhed i tropper samt logistik. Tyskland havde lige gennemført den mislykkede Ardenneroffensiv og havde få tropper ved østfronten. Hitler havde desuden sendt betydelige styrker til Ungarn. Tyske efterretningskilder advarede om, at Sovjetunionen var klar til at gå mod Berlin med en overlegenhed på 10 til 1. Det troede Hitler ikke på. Men virkeligheden var, at 4 måneder og 10 dage senere var Tyskland knust.

Bogen fortæller om krigens gang dag for dag og med beretninger fra danske deltagere, som primært opererede i den nordlige del af det nuværende Polen. Det er ikke nemt at bevare overblikket, men det gik kun en vej, og det var tilbage. De kæmpede til de faldt. Der er en historie om to SS-folk, der forlader fronten ved Stettin og går hjem til Sønderjylland, hvilket ikke var ufarligt.

Det sidste der berettes fra de danske vidner, er fra den 1. maj om aftenen. Berlins kommandant har meddelt cheferne for samtlige enheder, at han agter at kapitulere efter Hitlers selvmord, hvor ordren er, at krigen er slut og nu må hver mand redde sig selv. Her slutter de danske øjenvidners beretning.

Det Tredje Riges totale nederlag og døds kamp har til stadighed fascineret. Denne bog tilføjer ikke noget nyt til den generelle fortælling, men giver et indblik i de danske, norske og svenske frivilliges deltagelse. Det er ikke et kapitel i Danmarks historie, som vi er særligt glade for at tale om. Det er dog imidlertid en del af vores historie og en del, som skal fortælles. Denne anmelder vil give 3 faner for denne.

Tilføj kommentar

Du skal **logge ind** for at kommentere på denne samtale.

0 Beskeder

Tidligste Først ▼

Ingen beskeder i denne samtale.